

Miljøministeriet
Departementet

Sager til Rådet

Cirkulær økonomi
J.nr. 2022-3371
Ref. AMWNO
Den 24. marts 2022
M 43-22

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne på det 15. møde i partskonferencen under Basel-konventionen om kontrol med grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelse heraf for så vidt angår visse ændringer af artikel 6, stk. 2, i konventionen.

KOM (2022) 67

Resumé

Kommissionen har fremsendt forslag til Rådets afgørelse med henblik på afklaring af Den Europæiske Unions holdning til et ændringsforslag fra Rusland forud for den kommende partskonference under Basel-konventionen (COP 15). Med Kommissionens forslag, lægges op til, at Den Europæiske Union ikke støtter det russiske forslag. Derudover fastlægger Kommissionens forslag en ramme for Den Europæiske Unions forhandlingsrum på COP 15, idet der lægges op til, at Unionen under visse betingelser kan støtte ændringer med henblik på at forbedre den måde, hvorpå proceduren for forudgående informeret samtykke fungerer. Der lægges samtidig op til, at der etableres forhandlingsrum på COP 15 til at justere i holdningen til det russiske forslag. Danmark agter på den baggrund at stemme imod forslaget. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle, samfunds eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har den 24. februar 2022 fremlagt forslag til afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne på det 15. møde i partskonferencen under Basel-konventionen med hensyn til et forslag om ændringer af konventionens artikel 6.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, særlig artikel 192, stk. 1, sammenholdt med artikel 218, stk. 9, og forslaget kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Kommissionen har fremsendt forslag til afgørelse med henblik på det kommende COP 15 møde under Basel-konventionen.

Forslagets artikel 1 beskriver Unions holdning til 2 punkter:

1. Forslaget til afgørelse indeholder beslutning om, at Unionen ikke støtter op om forslag fra Rusland om en revision af konventionens artikel 6, stk. 2. Det russiske forslag går på, at der

indføres regler for, hvor lang tid der må gå, før modtagerlandet reagerer på en anmeldelse om overførsel af grænseoverskridende affald. Med forslaget foreslås således en frist på 30 dage.

Forslaget til afgørelse indeholder beslutning om, at ændringen ikke skal indskrives i konventionen, da det vil kræve en fornyet ratificering, som er tidskrævende og byrdefuld, og fordi forslaget til ændring ikke medfører en forbedring af konventionens effektivitet og kan skabe juridisk usikkerhed, bl.a. fordi den nye regel kun vil gælde for de lande som på et givet tidspunkt har ratificeret ændringen.

2. Forslaget til afgørelse etablerer som punkt 2 endvidere mulighed for, at Unionen kan støtte øvrige forslag rettet mod, hvordan reglerne for forudgående informeret samtykke kan forbedres inden for konventionen. Herfor lægges til grund tre betingelser for eventuelle ændringer, som Unionen vil kunne acceptere:
 - det bidrager til at forbedre procedurerne
 - det bidrager til en miljømæssig forsvarlig håndtering af affald
 - det støtter en korrekt gennemførelse af kontrolordningerne

Forslagets artikel 2 præsenterer en ramme for, at der i lyset af udviklingen på den 15. partskonference konkret kan tages stilling til justeringer i den i artikel 1 fremførte holdning under hensyn til spørgsmål, som måtte dukke op under COP 15 og i samråd med medlemsstaterne uden yderligere afgørelse truffet af rådet.

I forbindelse med forberedelse af rådsbeslutningen ved arbejdsgruppemøder i Rådet har muligheden for at forbedre konventionens procedure for forudgående informeret samtykke via artikel 11 i konventionen været drøftet. Artikel 11 giver parter til konventionen mulighed for at indgå aftale om at bruge en anden procedure, end den der er fastlagt i konventionen, forudsat at disse ikke giver en ringere miljøbeskyttelse, end der er fastlagt i konventionen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke nogen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Da forslaget vedrører fællesskabets internationale forpligtelser under Basel-konventionen om kontrol med grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelse heraf, vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet inden for det indre marked i EU.

Gældende dansk ret

Forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald (transportforordningen) omfatter ændringer, som foretages i Basel-konventionen. Transportforordningen er direkte gældende i dansk ret, og dele heraf er implementeret via bekendtgørelse nr. 1031 af 27. maj 2021 om overførsel af affald og overførsel af brugt elektrisk og elektronisk udstyr (import-/eksportbekendtgørelsen).

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget medfører ikke behov for tilpasning af hverken transportforordningen eller import-/eksportbekendtgørelsen.

Økonomiske konsekvenser

Rådsafgørelsen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Rådsafgårelsen forventes ikke at bibringe statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, da rådsafgårelsen lægger op til at fastlægge en forbedret procedure og ikke en revision af Basel-konventionen.

Forslaget forventes ikke at få væsentlige administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da rådsafgårelsen lægger op til at fastlægge en forbedret procedure og ikke en revision af Basel-konventionen.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget har ikke betydning for beskyttelsesniveauet i EU.

Konsekvenser for Grønland og Færøerne

Forslaget skønnes ikke at have nogen betydning for hverken Grønland eller Færøerne.

Derudover skal det beskrives, hvis forslag har konsekvenser for udviklingslandene, hvilket bør fremgå af Kommissionens konsekvensanalyse.

Høring

Forslaget har været i høring Miljøspecialudvalget. Der er ikke indkommet høringssvar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at forslaget vil opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater, da forslaget lægger op til at forbedre processen i forbindelse med anmeldelse om overførsel af grænseoverskridende affald, som er et problem i flere medlemslande. Derudover lægger forslaget også op til, at der kan komme en mulig løsning på problemet hurtigere og nemmere, end hvis der skulle foretages en egentlig ændring af Basel-konventionen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ønsker, at der som udgangspunkt ikke skal eksporteres affald ud af EU/OECD-lande. I de tilfælde hvor der sker overførsel af affald fra EU/OECD-lande til tredjelande, er det afgørende punkt ikke, at affaldet overføres hurtigst muligt, med derimod at sikre størst mulighed sikkerhed for at affaldet bliver behandlet miljømæssigt forsvarligt i overensstemmelse med Basel-konventionen. Regeringen vil sikre en miljømæssig forsvarlig håndtering af affald og støtter den korrekte gennemførelse af kontrolordningerne som fastsat i konventionen.

Regeringen finder det vigtigt, at de øvrige forslag til forbedring af konventionens procedurer, som Unionen kan støtte, ikke underminerer formålet med konventionens artikel 11, da dette vil kunne lede til uønskede retstilstande.

Regeringen støtter op om Kommissionens forslag om ikke at støtte det russiske forslag om at revidere Basel-konventionen, da processen for at implementere ændringen ikke er hensigtsmæssig og proportional med den effekt ændringen vil have. I lyset af den igangværende konflikt er det endvidere besluttet, at Danmark vil undlade at støtte russiske initiativer i internationale organisationer.

Regeringen finder det derfor afgørende, at man ikke i lyset af udviklingen på den 15. partskonference kan blive enige om at støtte opbakning til det russiske forslag uden yderligere konsultation af Rådet. Regeringen kan på den baggrund ikke acceptere Kommissionens forslag til rådsbeslutning, som lægger op til, at hele den i artikel 1 beskrevne holdning kan justeres under partskonferencen.

Regeringen støtter dog, at Kommissionens forslag til rådsafgørelsen giver rum for at arbejde mod en strømlining af procedure ved anmeldelse af transport af grænseoverskridende affald samtidig med, at det bidrager positivt til miljøet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.